

LAB-proat (24)

November 2001

Zweet.

Het 'geurige' stukje over knoflook in

LAB-proat 21, heeft enige gespreksstof doen opwaaien omtrent 'stank'. Maar ja, wat stinkt nu wel en wat niet. Hoewel een 'eerlijke zweetlucht' aantrekkelijk schijnt te zijn, vindt men over het algemeen zweet stinken en doen we er van alles aan om niet naar zweet te ruiken.

Toch is zweten noodzakelijk.

Zweten of transpireren is een normaal verschijnsel.

We zweten om het lichaam op temperatuur te houden. Het zweet op de huid verdampt en zorgt voor een koelend effect. Je hebt mensen die van nature makkelijk zweten, anderen zweten veel moeilijker. Sauna-gangers weten dat. Mensen die gemakkelijk zweten vinden een saunabad over het algemeen heerlijk. Degenen die moeilijk zweten, krijgen het snel benauwd in een sauna.

We hebben twee soorten zweetklieren, grote en kleine. De kleine 'eccriene' zweetklieren zitten over ons hele lichaam, op elke vierkante centimeter zo'n 100 stuks. De hoogste dichtheid (tot 400 stuks) komt voor in de huid van de handpalmen, voetzolen en voorhoofd. Deze zweetklieren reageren niet alleen als we het te warm krijgen maar ook als we emotioneel worden. We kennen allemaal wel de uitdrukking dat het 'angstzweet ons uitbreekt'.

Het zweet uit deze kleine zweetklieren is helder, kleur- en reukloos. Het bestaat voor 99% uit water, 0,7% uit zout en nog wat andere stofjes.

Het zweet uit deze kleine zweetklieren is echter niet verantwoordelijk voor de 'zweetlucht'. Dat is het zweet wel uit de grotere 'apocriene' zweetklieren.

De (Groningse) uitdrukking 'okselzoeren en kruusdampen' geeft al aan waar deze klieren zitten, in de oksels, bij de geslachtsdelen en nog een paar rondom de tepels. Dit zweet is wat troebel en bestaat naast water en zout (NaCl), ook uit azijnzuur (CH₃COOH), melkzuur (voor de freaks: CH₃CH(OH)COOH) en allerlei vette stikstof verbindingen. Ook zitten er zogenaamde 'fermonen' in. Deze 'fermonen' spelen een rol in de sensuele aantrekkingskracht. Niet geheel toevallig worden deze zweetklieren pas in de puberteit actief. Het moet dan wel vers (apocrien) zweet zijn. Maar de 'versheid' van dit zweet is maar heel tijdelijk. Huidbacteriën zorgen ervoor dat er in dit apocrien zweet stoffen worden gevormd die minder aantrekkelijk ruiken, zeg maar stinken. Er wordt o.a. boterzuur (C₃H₇COOH), ammoniak (NH₃) en zwavelhoudende stoffen gevormd. Maar er is genoeg aan te doen om niet naar zweet te ruiken. De meeste deodorants bevatten een bacteriedodende stof, meestal triclosan. Daardoor kan er minder geur ontstaan. Ook zitten er 'geurvreters' in, zoals zinkcinolaat, die de kwalijk geurende stoffen in het zweet neutraliseren. Tegen 'klotzende oksels' kun je een zogenaamde anti-transpirant gebruiken. Daar zit een aluminium-verbinding (Al₂(OH)₅Cl) in die in het zweetkanaaltje gaat zitten en deze vervolgens gedeeltelijk afsluit. Met een anti-transpirant smeert of spuit je dus gewoon de klieren dicht waar het zweet uitkomt. Toch zit de wereld raar in elkaar. De reclame hamert er op dat we 24-uurs bescherming nodig hebben. De 'fermonen' in vers zweet, die voor de sensuele aantrekkingskracht zorgt, worden vernietigd door de 'geurvreters' in de deodorants. De parfum die vervolgens in de spuitbus wordt

gestopt zou dan volgens de reclame (Axe, Impulse) weer een onweerstaanbare aantrekkingskracht hebben op het andere geslacht...

p.s. voor E., Aluminiumverbindingen in anti-transpirant kunnen niet te verwijderen vlekken vormen in kleding wanneer ze in contact komen met bepaalde wasmiddelen. Remedie is om het kledingstuk vóór het wassen eerst te spoelen met koud water.